

~~předpisu³⁴⁾. V takovém případě nájemci již náhrada za trvalý porost při ukončení nájmu podle jiného právního předpisu³⁴⁾ nepřísluší.~~

(2) Převádí-li se podle § 12 pozemek s trvalým porostem nebo s oplocením a nabyvatelem je osoba, která na svůj náklad trvalý porost nebo oplocení zřídila, bude této osobě kupní cena snížena o cenu trvalého porostu a oplocení. Ke snížení kupní ceny nedojde v případě, že před podpisem smlouvy mezi Státním pozemkovým úřadem a nabyvatelem, který zřídil trvalý porost nebo oplocení, došlo k vypořádání závazků spojených se zřízením trvalého porostu nebo oplocení. Uvedený postup může uplatňovat i právní nástupce zřizovatele trvalého porostu nebo oplocení.

§ 21

Společná ustanovení

(1) Pro účely tohoto zákona se nájemcem rozumí i pachtýř, nájmem se rozumí i pacht, podnájemcem se rozumí i podpachtýř a nájemní smlouvou se rozumí i pachtovní smlouva.

(2) Údaje katastru nemovitostí potřebné pro činnost Státního pozemkového úřadu podle tohoto zákona poskytují zeměměřické a katastrální orgány bezúplatně.

~~(3) Ustanovení § 21a odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se použije na postup Státního pozemkového úřadu pouze v případech, kdy nezbytné náklady spojené s oceněním věcí, identifikací parcel a vyměřením pozemků souvisí s řízením o vydání pozemků do vlastnictví oprávněné osoby nebo poskytnutím náhrady podle zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

~~(3) Pokud se v tomto zákoně užívá pojem rozhodnutí o umístění stavby, změny rozhodnutí o umístění stavby, rozumí se tím také společné povolení a změny společného povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje podle stavebního zákona.~~

(3) Ustanovení § 21a odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se použije na postup Státního pozemkového úřadu pouze v případech, kdy nezbytné náklady spojené s oceněním věcí, identifikací parcel a vyměřením pozemků souvisí s řízením o vydání pozemků do vlastnictví oprávněné osoby nebo poskytnutím náhrady podle zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(4) Pokud se v tomto zákoně užívá pojem rozhodnutí o umístění stavby, změny rozhodnutí o umístění stavby, rozumí se tím také společné povolení a změny společného povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje podle stavebního zákona.

³⁴⁾ § 24 odst. 5 a 6 zákona č. 229/1991 Sb.

Platné znění novelizovaných částí zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn:

§ 11a

Postup při převodu jiného zemědělského pozemku

(1) Oprávněným osobám uvedeným v § 4, kterým podle tohoto zákona nelze vydat pozemek odňatý způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 a 2, převádí pozemkový úřad jiné pozemky na základě veřejných nabídek, není-li dále stanoveno jinak. Osoby, na které právo oprávněné osoby na bezúplatný převod jiného pozemku přešlo děděním, **nebo převodem práva podle § 13 odst. 8 písm. b)**, se pro účely tohoto zákona považují za oprávněné osoby.

~~(2) Veřejné nabídky sestavuje pozemkový úřad jak z pozemků, které se nacházejí v zastavěném území obce nebo zastavitelné ploše takto vymezenými závaznou částí schválené územně plánovací dokumentace, pokud jejich převodu nebrání zákonná překážka, tak z pozemků, které se nacházejí mimo zastavěné území obce nebo zastavitelné ploše takto vymezenými závaznou částí územně plánovací dokumentace. Pozemky nepřevedené na základě této nabídky budou předmětem převodu podle zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů.~~

(2) Veřejné nabídky sestavuje pozemkový úřad jak z pozemků, které se nacházejí v zastavěném území obce nebo zastavitelné ploše takto vymezenými závaznou částí schválené územně plánovací dokumentace, tak z pozemků, které se nacházejí mimo zastavěné území obce nebo zastavitelné ploše takto vymezenými závaznou částí územně plánovací dokumentace, pokud jejich převodu nebrání zákonná překážka, a na které nebylo uplatněno právo třetích osob na převod podle zvláštních právních předpisů²⁶⁾ a které byly předtím třikrát marně nabídnuty oprávněným osobám.

(3) Ve veřejné nabídce se uvedou

a) závazné údaje o pozemcích podle katastru nemovitostí,

b) cena pozemků,

c) lhůta, ve které mohou oprávněné osoby o pozemky písemně požádat,

d) adresa organizační jednotky Státního pozemkového úřadu, určené k převzetí žádosti.

~~(4) Soupis pozemků nabízených k převodu v územním obvodu obce vyvěsí obec na žádost pozemkového úřadu na úřední desce obecního úřadu. První den vyvěšení je dnem vyhlášení nabídky.~~

(4) Státní pozemkový úřad zveřejní na své úřední desce oznámení o zahájení veřejné nabídky s uvedením údajů o pozemcích podle katastru nemovitostí²⁷⁾ a o jejich ceně. První den vyvěšení je dnem vyhlášení nabídky.

(5) Osoba, která žádá o převod pozemku, musí požádat pozemkový úřad o převod písemně do jednoho měsíce ode dne vyhlášení ~~predeje~~ **nabídky**.

²⁶⁾ Například § 7 a 10 zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů.

²⁷⁾ § 8 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon).

(6) Po vyhlášení je možno stáhnout pozemek z nabídky pouze tehdy, jestliže by převod pozemku byl v rozporu se zákonem nebo jestliže k němu bylo uplatněno právo na převod podle zvláštních právních předpisů^{13c)} **předpisů²⁶⁾**. Stažení z nabídky zveřejňuje ~~obec na žádost pozemkového úřadu rovněž vyvěšením na úřední desce obecního úřadu~~ **Státní pozemkový úřad vyvěšením na své úřední desce.**

(7) Žádost o nabídnutý pozemek musí obsahovat nezaměnitelné údaje o nároku, který má být převodem označeného pozemku zcela nebo zčásti uspokojen, musí být doručena na určenou adresu včas a musí mít písemnou formu. Jinak je neplatná. Neplatná je i žádost o pozemky, jestliže celkový nárok v ní uplatněný je nižší než součet cen žádaných pozemků. **Pokud žadatel v rámci jedné veřejné nabídky podá více žádostí, přičemž součet cen žádaných pozemků v nich je vyšší, než činí celková výše nároků žadatele uplatněných v těchto žádostech, jsou všechny tyto žádosti neplatné.**

(8) S oprávněnou osobou, která o nabídnutý pozemek požádá, uzavře neprodleně pozemkový úřad smlouvu o bezúplatném převodu. Smlouvu lze uzavřít pouze k uspokojení nároku uplatněného v žádosti.

(9) Požádá-li o nabídnutý pozemek více oprávněných osob, vyzve je pozemkový úřad, aby nabídly za pozemek nárok vyšší, než je cena pozemku stanovená podle ~~odstavce 13~~ **odstavce 14**. Podle výše nabídek stanoví pozemkový úřad pořadí, podle kterého bude postupně navrhopvat oprávněným osobám uzavření smlouvy. Lhůta pro přijetí návrhu činí 14 dnů a po jejím marném uplynutí má právo na uzavření smlouvy oprávněná osoba na dalším místě v pořadí.

(10) Žádost o nabídnutý pozemek podle odstavce 7 mohou na základě veřejné nabídky podat i fyzické nebo právnické osoby, na které bylo právo na bezúplatný převod pozemku převedeno nebo na které přešlo jinak než děděním **nebo převodem práva podle § 13 odst. 8 písm. b)** (dále jen "právní nástupce"). Pozemek z veřejné nabídky, který nebyl převeden na oprávněnou osobu, převede pozemkový úřad bezúplatně do vlastnictví právního nástupce, který o něj na základě veřejné nabídky požádal. Požádalo-li o pozemek více právních nástupců, postupuje pozemkový úřad obdobně podle odstavce 9.

(11) Je-li oprávněná osoba vlastníkem nebo spoluvlastníkem stavby, která je nemovitostí, lze jí mimo veřejnou nabídku převést do vlastnictví pozemek, na kterém je tato stavba umístěna, i pozemek **nebo jeho oddělenou část v podobě parcely**, jestliže s touto stavbou funkčně souvisí. Za stejných podmínek lze mimo veřejnou nabídku převést pozemek i na právního nástupce.

(12) Je-li oprávněná osoba vlastníkem nebo spoluvlastníkem pozemku, jehož součástí je stavba, která byla do 31. prosince 2013 samostatnou nemovitostí, lze jí mimo veřejnou nabídku převést do vlastnictví pozemek nebo jeho oddělenou část

^{13c)} Například § 5 zákona č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

§ 2 odst. 7 zákona č. 569/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Čl. II zákona č. 206/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 150/2003 Sb.

§ 20 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Čl. IV zákona č. 150/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

v podobě parcely, jestliže s touto stavbou funkčně souvisí. Za stejných podmínek lze mimo veřejnou nabídku převést pozemek i na právního nástupce.

(~~42~~**13**) Smlouvu o bezúplatném převodu pozemku nelze uzavřít, jestliže bylo uplatněno právo na jeho převod podle zvláštních právních předpisů^{13e)} **předpisů²⁶⁾**.

(~~43~~**14**) Cena pozemků uvedená ve veřejné nabídce se stanoví podle vyhlášky č. 182/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., přičemž pozemky určené schválenou územně plánovací dokumentací k zastavění budou oceněny jako stavební. Ustanovení § 6 vyhlášky č. 85/1976 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů, se nepoužijí. Stejným způsobem se ocení i pozemky převáděné mimo veřejnou nabídku podle odstavce 11.

(~~44~~**15**) Cena trvalého porostu a oplocení uvedená ve veřejné nabídce nebo stanovená podle ~~odstavce 13~~ **odstavce 14** pro převod pozemku mimo veřejnou nabídku se odečte od ceny pozemku převáděného na osobu, která prokáže, že je na svůj náklad zřídila, pokud k vypořádání nedošlo v souvislosti s ukončením nájmu pozemku podle § 24 odst. 2. Stejně se postupuje i v případě, že trvalý porost nebo oplocení zřídil na svůj náklad právní předchůdce nabyvatele.

(~~45~~**16**) Pozemek lze do veřejné nabídky zařadit ~~jen jednou~~ **nejvýše třikrát.**

§ 12

Souběh nároků

Dojde-li k souběhu nároků oprávněných osob podle § 6 odst. 1, náleží právo na vydání původních nemovitostí té z nich, která svého vlastnictví pozbyla v důsledku jednostranného aktu státu. Pokud tímto způsobem pozbylo svého vlastnictví postupně více oprávněných osob, náleží toto právo té z nich, která vlastnictví pozbyla dříve, pokud se nedohodnou jinak. Ostatní oprávněné osoby mají v takovém případě právo na převod pozemků podle § 11 odst. 2 nebo podle § 11a, popřípadě na ~~finanční~~ **peněžitou** náhradu.

Náhrady

§ 14

(1) Oprávněné osobě náleží náhrada za obytné budovy, hospodářské budovy a jiné stavby, které podle tohoto zákona nelze vydat nebo které zanikly nebo byly převedeny na osobu, která není povinna je vydat. Obdobně oprávněné osobě náleží náhrada za pozemek, který se podle tohoto zákona nevydá a za který nebyl poskytnut jiný pozemek.

(2) Je-li obytná budova, hospodářská budova nebo jiná stavba, která má být vydána, podstatně zhodnocena tak, že její cena určená ke dni účinnosti tohoto zákona převyšuje cenu budovy v době převzetí státem nebo jinou právnickou osobou, je na vůli oprávněné osoby, zda převezme budovu a uhradí povinné osobě rozdíl mezi cenami, nebo požádá o náhradu.

(3) Je-li cena vydávané obytné budovy, hospodářské budovy nebo jiné stavby určená ke dni 24. června 1991 nižší než cena původní stavby, má oprávněná osoba právo na poskytnutí náhrady ve výši rozdílu cen.

(4) Pro účely tohoto zákona se za podstatné zhodnocení nepovažuje meliorační zařízení pod povrchem půdy. Oprávněná osoba, které byla vydána nemovitost, na níž je umístěna meliorační stavba, je povinna meliorační stavbu udržovat.

(5) Nestane-li se oprávněná osoba též vlastníkem meliorační stavby, je povinna umožnit kontrolu, údržbu a opravy právnické nebo fyzické osobě, která odpovídá za její stav a činnost.

(6) Hlavním melioračním zařízením se podle odstavce 4 rozumí u odvodnění čerpací stanice, otevřené a zakryté kanály od světlosti 30 cm včetně, sběrné otevřené příkopy, stavební objekty na kanálech a příkopech, poldry a obtokové nádrže, u závlah odběrné objekty, nádrže, přivaděče kryté i otevřené s objekty na nich, čerpací stanice, výtlaky a trubní sítě až po hydrant, zpevněné manipulační plochy a cesty sloužící výhradně pro závlahový provoz.

(7) Podle odstavce 2 se postupuje i v případech, kdy se obytná budova, hospodářská budova nebo jiná stavba stala součástí jiné budovy nebo stavby.

~~(8) Ceny se stanoví podle cenových předpisů platných ke dni účinnosti tohoto zákona.~~

(98) V případě, že oprávněná osoba získala nemovitost do vlastnictví přidělem od státu po 23. červnu 1945, poskytne se náhrada za nemovitosti uvedené v odstavci 1 jen do výše uhrazené přidělové ceny; pokud nelze zjistit výši uhrazené přidělové ceny, poskytne se náhrada ve výši 1,5 % z ceny nemovitosti stanovené podle § 28a.

§ 15

(1) Při vydání pozemku dle tohoto zákona přechází do vlastnictví oprávněné osoby trvalé porosty a vše, co tvoří jejich součástí, a meliorační zařízení umístěné pod povrchem pozemku, s výjimkou hlavních melioračních zařízení dle § 14 odst. 5, které se na tomto pozemku nacházejí v okamžiku jeho vydání.

(2) Jestliže na pozemku nebo jeho části, který má být vydán podle tohoto zákona, byl v době jeho převzetí státem nebo jinou právnickou osobou trvalý porost a jestliže na tomto pozemku není v době jeho vydání cenově srovnatelný trvalý porost, náleží oprávněné osobě náhrada za trvalý porost ve výši rozdílu mezi cenou trvalého porostu, který se na pozemku nacházel v době jeho převzetí státem nebo jinou právnickou osobou, a cenou trvalého porostu, který se na pozemku nachází v okamžiku jeho vydání.

(3) Jestliže na pozemku nebo jeho části, který má být vydán podle tohoto zákona, byl v době jeho převzetí státem nebo jinou právnickou osobou trvalý porost a jestliže na tomto pozemku není v době jeho vydání žádný trvalý porost, náleží oprávněné osobě náhrada za trvalý porost ve výši ceny trvalého porostu, který se na pozemku nacházel v době jeho převzetí státem nebo jinou právnickou osobou.

(4) Jestliže se na vydávaném lesním pozemku dle odstavce 3 nacházel les, je povinná osoba povinna zalesnit tento pozemek na své náklady ve lhůtě stanovené zákonem^{13b)} a dopěstovat les do zajištěné kultury, nedohodnou-li se účastníci jinak. Od náhrady za trvalý porost dle odstavce 3 se odečte cena vysazeného a zajištěného trvalého porostu.

^{13b)} § 139a zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

(5) Jestliže na pozemku nebo jeho části, který má být vydán podle tohoto zákona, nebyl v době jeho převzetí státem nebo jinou právnickou osobou trvalý porost a jestliže na tomto pozemku je v době jeho vydání trvalý porost s výjimkou lesa, náleží povinné osobě náhrada za trvalý porost ve výši ceny trvalého porostu, který se na pozemku nachází v okamžiku jeho vydání.

(6) Jestliže na pozemku nebo jeho části, který má být vydán podle tohoto zákona, byl v době jeho převzetí státem nebo jinou právnickou osobou trvalý porost a jestliže na tomto pozemku je v době jeho vydání cenově hodnotnější trvalý porost s výjimkou lesa, náleží povinné osobě náhrada za trvalý porost ve výši rozdílu mezi cenou trvalého porostu, který se na pozemku nacházel v době jeho převzetí státem nebo jinou právnickou osobou, a cenou trvalého porostu, který se na pozemku nachází v okamžiku jeho vydání.

(7) Jestliže je oprávněná osoba povinna při vydání pozemku dle § 9 poskytnout povinné osobě náhradu za trvalý porost dle odstavců 5 a 6, je na vůli oprávněné osoby, zda převezme pozemek a uhradí náhradu za trvalý porost nebo zda požádá o vydání jiného pozemku; v takovém případě se postupuje dle ~~§ 14 odst. 2~~ **§ 11a**, nedohodnou-li se účastníci jinak.

§ 16

(1) Za pozemky, které se podle tohoto zákona nevydávají a za které nelze poskytnout jiný pozemek, náleží peněžitá náhrada ve výši ceny odňatého pozemku stanovené podle § 28a, pokud tento zákon nestanoví jinak (~~§ 14 odst. 9~~ **§ 14 odst. 8**). Náhradu poskytne pozemkový úřad do tří let po převzetí písemné výzvy

- a) oprávněné osobě nebo jejímu dědici, nebo
- b) osobě, na kterou se vztahuje lhůta pro převod jiného pozemku podle § 13 odst. 6 tohoto zákona; výzva této osoby musí být doručena pozemkovému úřadu nejpozději do 6 měsíců od uplynutí lhůty pro převod pozemku, jinak právo na peněžitou náhradu zanikne.

(2) Ostatní náhrady podle § 14 a 15 poskytne právnická osoba (právní nástupce), která věc drží nebo ji držela v době zániku nemovitosti anebo ji převedla na osobu, která nemovitost podle tohoto zákona nevydává. Pokud oprávněná osoba odkoupila od státu či právnické osoby nemovitost před účinností zákona, má nárok vůči této osobě na náhrady dle § 14 a 15 ve výši ceny v okamžiku přechodu na stát.

(3) Oprávněná osoba vyzve k vydání náhrady nejpozději ve lhůtách uvedených v § 13. Závisí-li právo na náhradu na rozhodnutí pozemkového úřadu nebo soudu, končí tato lhůta uplynutím šesti měsíců ode dne právní moci rozhodnutí.

(4) Náhrada se poskytne oprávněné osobě do šesti měsíců ode dne doručení výzvy. Náhrada spočívá ve věcech, které osoba povinná k poskytnutí náhrady vlastní nebo k nimž měla právo hospodaření^{13d)} ke dni 24. června 1991, popřípadě v podílu na jmění této osoby, a to až do výše hodnoty původních nemovitostí a trvalých porostů, nedohodnou-li se účastníci jinak.

(5) Způsob náhrady musí být dohodnut do 60 dnů od podání písemné výzvy oprávněnou osobou, nebyl-li nárok uspokojen dříve. Se souhlasem oprávněné osoby je možno závazky vůči ní vypořádat i po tomto termínu.

(6) Nedojde-li k dohodě o způsobu náhrady podle odstavce 5, rozhodne o způsobu náhrady na návrh soud.

^{13d)} Zákon č. 95/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 20

Náhrada živého a mrtvého inventáře

(1) K zajištění provozu zemědělské nebo lesní výroby má původní vlastník živého a mrtvého inventáře, jakož i zásob právo na jejich náhradu, pokud je vnesl do zemědělského družstva nebo mu byly odňaty nebo jinak bezúplatně převedeny v období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990. Zemřel-li původní vlastník nebo byl-li prohlášen za mrtvého, má právo požadovat náhradu k zajištění provozu zemědělské výroby další oprávněná osoba uvedená v § 4 odst. 2.

(2) Povinnost poskytnout náhradu podle odstavce 1 má právnická osoba, která tyto věci převzala, nebo její právní nástupce, a to ve lhůtě 60 dnů, nedohodnou-li se účastníci jinak. V případě, že tato právnická osoba uhradila státu hodnotu živého a mrtvého inventáře a zásob, má právo na proplacení částky, kterou jako náhradu zaplatila, vůči státu; tento nárok lze uplatnit u příslušného ústředního orgánu státní správy republiky ve lhůtě 60 dnů od poskytnutí náhrady. Nelze-li zjistit právnickou osobu, která věci převzala, nebo jejího právního nástupce nebo jestliže tato právnická osoba zanikla, poskytne náhradu dle odstavce 1 pozemkový úřad způsobem uvedeným v § 18a odst. 2.

(3) Náhrada se poskytne ve věcech téhož nebo srovnatelného druhu, jakosti a v množství přiměřeném převzaté části nemovitosti k zajištění provozu zemědělské nebo lesní výroby; mění-li to možné, poskytne se náhrada ve službách pro zabezpečení zemědělské nebo lesní výroby, případně podílem na jmění právnické osoby uvedené v odstavci 2, a to až do výše hodnoty odňatých věcí v cenách ke dni účinnosti tohoto zákona, případně náhrada v jiné formě. Od stanovené náhrady se odečte náhrada za živý a mrtvý inventář a za zásoby, vyplacená před účinností tohoto zákona. Nedojde-li k dohodě, rozhodne na návrh soud.

(4) V případě, že nemovitosti nejsou v užívání právnické osoby podle odstavce 2, která má poskytnout náhradu podle odstavce 1, může oprávněná osoba žádat od této právnické osoby náhradu odňatého živého a mrtvého inventáře k zajištění zemědělské výroby bez omezení uvedených v odstavci 3.

(5) Právo na náhradu zaniká, nebude-li uplatněno ve lhůtách uvedených v § 13. Závisí-li právo na náhradu na rozhodnutí pozemkového úřadu nebo soudu, končí tato lhůta uplynutím šesti měsíců ode dne právní moci rozhodnutí.

(6) Vláda České republiky a vláda Slovenské republiky stanoví způsob výpočtu výše náhrad za věci uvedené v odstavci 1 pro případ, kdy nelze prokázat odnětí nebo vnesení těchto věcí nebo nelze určit jejich současnou hodnotu.

(7) Rozhodnutí ~~ministerstva zemědělství České republiky~~ **Ministerstva zemědělství** o určení povinné osoby podle zákona č. 243/1992 Sb., ve znění zákona č. 441/1992 Sb., je uplatněním nároku podle tohoto zákona, na které se nevztahuje lhůta dle odstavce 5.

§ 21a

(1) Správní poplatky související s vydáním a výměnou nemovitosti a poskytnutím náhrad se nevyměňují.

(2) Oprávněná osoba domáhající se svého práva podle tohoto zákona proti povinné osobě je osvobozena od soudních poplatků. Osvobozena od soudních poplatků je též osoba domáhající se svého práva podle § 8.

(3) Nezbytné náklady spojené s oceněním věcí, identifikací parcel a vyměřením pozemků, **kteří souvisejí s řízením o vydání pozemků do vlastnictví oprávněné osoby nebo poskytnutím náhrady podle tohoto zákona**, hradí stát.

§ 22

Zánik některých užívacích práv

(1) Dnem účinnosti tohoto zákona zanikají tato práva k majetku uvedenému v § 1 odst. 1:

- a) právo družstevního užívání ke sdruženým pozemkům vlastníků, kteří nejsou členy zemědělského družstva,¹⁸⁾
- b) právo užívání půdy a jiného zemědělského majetku k zajištění výroby,¹⁹⁾
- c) právo užívání k zajištění lesní výroby a ostatních funkcí lesa,²⁰⁾
- d) právo bezplatného užívání rybníků,²¹⁾
- e) právo trvalého užívání nemovitosti ve vlastnictví státu,²²⁾
- f) právo hospodaření k nemovitostem ve vlastnictví státu.²³⁾

(2) Nedošlo-li mezi dosavadním uživatelem a vlastníkem zemědělského pozemku k jiné dohodě, vznikne dnem účinnosti tohoto zákona nebo dnem, kdy byl pozemek podle části druhé tohoto zákona vydán, mezi nimi nájemní vztah, který lze vypovědět k 1. říjnu běžného roku. Výpovědní lhůta činí jeden rok, pokud nebude dohodnuto jinak. V případě, že oprávněné osobě mají být vydány také budovy a stavby nebo poskytnuty náhrady podle tohoto zákona, nemůže výpovědní lhůta u výpovědi dané nájemcem skončit dříve, než tyto nároky vypořádá. V roce 1991 až 1993 mohou vlastníci vypovědět nájemní vztah k 1. říjnu výpovědi doručenu nejpozději do jednoho měsíce před tímto dnem. Po nabytí právní moci rozhodnutí pozemkového úřadu o schválení dohody o vydání nemovitosti nebo rozhodnutí o vlastnictví oprávněné osoby k nemovitosti může vlastník vypovědět nájem k této nemovitosti k 1. říjnu výpovědi doručenu nejpozději jeden měsíc před tímto dnem.

(3) Je-li na pozemku na základě územního rozhodnutí zřízena zahrádková nebo chatová osada nebo se na pozemku nachází zahrádková nebo chatová osada, která existovala před 1. říjnem 1976, končí výpovědní lhůta dnem, kdy mělo skončit právo dočasného užívání pozemku. V případě trvalého užívání pozemku a dočasného užívání na dobu neurčitou, skončila výpovědní lhůta dnem 24. června 1991. Nájemce má právo na prodloužení nájmu o dalších 10 let, nejdéle však do roku 2001, nedohodnou-li se účastníci jinak. Nájemce má po dobu nájmu předkupní právo k pozemku. Výše ročního nájemného u těchto pozemků činí 10 % z ceny pozemku, odvozené z bonitovaných půdně-ekologických jednotek, vydaných vyhláškou ~~ministerstva~~ **Ministerstva** zemědělství pro účely daně z nemovitostí.

(4) Nachází-li se na pozemku v užívání šlechtitelské stanice trvalé kultury patřící k nezbytnému rostlinnému genofondu nebo slouží-li pozemek v užívání šlechtitelské stanice výlučně k vypěstování nových šlechtěných odrůd,^{23a)} nemůže výpovědní lhůta, u výpovědi

¹⁸⁾ § 46 zákona č. 162/1990 Sb.

¹⁹⁾ § 1 zákona č. 123/1975 Sb., o užívání půdy a jiného zemědělského majetku k zajištění výroby, ve znění pozdějších předpisů.

²⁰⁾ § 12 zákona č. 61/1977 Sb.

²¹⁾ § 4 zákona č. 102/1963 Sb., o rybářství.

²²⁾ § 70 hospodářského zákoníku.

²³⁾ § 64 hospodářského zákoníku.

^{23a)} Zákon ČNR č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů.

podané vlastníkem, skončit dříve, než bude dosaženo účelu, k němuž byl pozemek užíván ke dni 1. února 1992.

(5) Vlastník pozemku uvedeného v odstavci 3 a 4 má právo do tří let požádat pozemkový fond o výměnu tohoto pozemku za jiný pozemek ve vlastnictví státu. Vyměňovaný pozemek se poskytne v přiměřené výměře a kvalitě, jako byl pozemek původní, a to pokud možno v témže katastrálním území.

(6) Nájemce je oprávněn užívat pozemek v souladu s jeho určením podle předpisů o evidenci nemovitostí. S užívanou nemovitostí je povinen nakládat s péčí řádného hospodáře a po skončení nájmu vrátit budovy a stavby ve stavu odpovídajícím obvyklému opotřebení.

(7) Je-li na pozemku vlastníka stavba ve vlastnictví jiné právnické osoby, která zajišťuje zemědělskou výrobu, nebo stavba ve vlastnictví státu, a má-li vlastník pozemku nevypořádané nároky na poskytnutí náhrad dle tohoto zákona nebo na vydání majetkového podílu dle zákona č. 42/1992 Sb., ve výši nejméně 50 % ceny stavby vůči vlastníkovi stavby, může na návrh vlastníka pozemku rozhodnout soud o převodu stavby vlastníkovi pozemku. Vlastník budovy má v takovém případě právo na náhradu ve výši, o kterou cena stavby ^{13a)} převyšuje nároky vlastníka pozemku. Pokud vlastník pozemku nevyužije tohoto práva,

- a) vymění pozemkový fond na návrh vlastníka jeho pozemek za jiný pozemek ve vlastnictví státu; v tomto případě uhradí vlastník stavby cenu pozemku pozemkovému fondu, nebo
- b) na návrh vlastníka prodá zastavěný pozemek vlastníku budovy nebo stavby, nebo
- c) na návrh vlastníka pronajme zastavěný pozemek vlastníku budovy nebo stavby bez možnosti výpovědi. Nájemce má předkupní právo k tomuto pozemku.

(8) Nedošlo-li mezi dosavadním uživatelem a vlastníkem nemovitostí, s výjimkou zemědělské půdy, k jiné dohodě, vznikne dnem účinnosti tohoto zákona nebo dnem, kdy byla nemovitost podle části druhé tohoto zákona vydána, mezi nimi nájemní vztah, který lze kdykoliv vypovědět. Výpovědní lhůta je tři měsíce. Výpovědní lhůta začne běžet prvního dne měsíce následujícího po doručení výpovědi.

(9) Lhůta podle odstavce 6 počne běžet ode dne účinnosti tohoto zákona. Návrh podle odstavce 8 lze podat nejpozději do 31. prosince 1996 a může tak učinit oprávněná osoba uvedená v § 13 odst. 5.

§ 28b

(1) Pokud došlo k přechodu vlastnictví k nemovitostem podle zákonů o zemědělském družstevnictví a prováděcích předpisů nebo podle vládního nařízení č. 15/1959 Sb. a tato změna nebyla zaevidována v pozemkových knihách nebo na Listu vlastnictví u příslušného střediska geodézie, je vlastníkem těchto nemovitostí osoba, která byla k 24. červnu 1991 zapsána jako vlastník v katastru nemovitostí.

(2) Pokud nedošlo k přechodu vlastnictví na kupujícího proto, že nebyl udělen souhlas nebo dodatečný souhlas ~~ministerstvem~~ **Ministerstvem** zemědělství podle § 13 zákona č. 46/1948 Sb., považuje se za původního vlastníka kupující, pokud prokáže, že k uzavření kupní smlouvy došlo a že na jejím základě byla uhrazena kupní cena, a pokud nemovitosti nepřešly již na základě tohoto zákona na jiné oprávněné osoby.

^{13a)} Vyhláška č. 182/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb.

Platné znění novelizované části zákona č. 39/1993 Sb., o pokutách a kaucích za nedodržování zákonů upravujících transformaci zemědělských družstev a nápravu majetkových křivd v oblasti vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn:

§ 3

(1) Na návrh oprávněné osoby, jejíž oprávněné nároky podle zvláštních předpisů nebyly povinnou osobou nebo právnickou osobou vzniklou podle zvláštního zákona vypořádány ke dni účinnosti tohoto zákona, může uložit obecní úřad obce s rozšířenou působností povinné osobě nebo právnické osobě, vzniklé podle zvláštního zákona, povinnost složit kauci rovnající se součtu všech oprávněných nároků podle zvláštních předpisů, které povinná osoba nebo právnická osoba vzniklá podle zvláštního zákona dosud s oprávněnou osobou nevypořádala.

(2) Na návrh oprávněné osoby, které nebyl bez právního důvodu vydán majetkový podíl ve stanovené lhůtě, může uložit obecní úřad obce s rozšířenou působností družstvu nebo právnické osobě vzniklé podle zvláštního zákona povinnost složit kauci, rovnající se výši majetkového podílu oprávněné osoby nevypořádaného ve stanovené lhůtě.

(3) Kauci podle odstavce 1 nebo 2 složí povinná osoba, družstvo a právnická osoba vzniklá podle zvláštního zákona na účet Státního pozemkového úřadu, a to do 30 dnů ode dne rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a to v penězích.

(4) Státní pozemkový úřad vrátí povinné osobě nebo družstvu a právnické osobě vzniklé podle zvláštního zákona kauci podle odstavce 1 nebo 2 nebo její příslušnou část do 30 dnů ode dne, kdy se dozví o tom, že oprávněné nároky podle zvláštních předpisů byly vypořádány nebo že majetkový podíl byl vydán.

(5) Nemůže-li Státní pozemkový úřad vrátit kauci povinné osobě, družstvu nebo právnické osobě vzniklé podle jiného právního předpisu (dále jen „oprávněný právní subjekt“), kauci podle odstavce 1 nebo 2 nebo její příslušnou část, z důvodu, že oprávněný právní subjekt zanikl bez právního nástupce, nebo nepodaří-li se zjistit oprávněný právní subjekt do dvou let od nabytí účinnosti tohoto ustanovení, stane se kauce příjmem státního rozpočtu podle jiného právního předpisu⁶⁾.

⁶⁾ § 6 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.